

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 20 ianuarie 2018
clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos:

A. „[...] era acasă, juca șah singură [...]. Și jucă mai departe șah și pătratele negre și pătratele albe o fascinau prin precizia cu care se conturau, întotdeauna egale și nepăsătoare la regii și pionii ce le stăpâneau. [...] «Nu vrei să jucăm o partidă de șah?» «O să pierd iarăși.» «Nu contează cine pierde sau câștigă, jucăm ca să jucăm.» «Contează, pentru mine, care pierd[e] întotdeauna.» «Șahul e îngrozitor, într-adevăr. Regele e la fel de caraghios ca orice nebun, nu vede că nu face nimic altceva decât să pășească de pe un pătrat pe altul, de pe alb pe negru, de pe negru pe alb sau pe negru, de pe un pătrat negru pe alt pătrat, nu poate trăi decât pe pătrate și dincolo de un pătrat întâlnește alt pătrat, toată tabla e ca o lume din pătrate, sau ca mai multe lumi pătrate așezate alături. Hai, mută pionul.» «Șah.» «Eu și noaptea visez pătrate albe și negre.» «Șah.»[...] «Șah, [...] mat, am câștigat.» «Era normal, mereu câștigi. Fiindcă tu joci după regulile vechi ale șahului și nu observi, sau și dacă observi nu joci ca mine după noua lege a șahului în care calul poate să se miște ca o regină și regina poate face pașii calului, regele sare și el ca un cal și aleargă toată tabla pe colțurile negrului sau ale albului ca nebun, turnul se mișcă și el cu mișcările pionului, ale calului, ale nebunului, ale reginei; e o altă regulă în care toate mișcările sunt posibile.» «Da, cii și-au pierdut caracterele, reginele, regii, pionii, turnurile, nebunii și-au pierdut caracterele.» «Și-au câștigat alt caracter, de care nu țin seama, fiindcă și-l schimbă la fiecare nouă mutare, și nu pot fi înfrânți.» «E un haloimes*, nu e nicio regulă și dacă și eu joc așa nu mai e nimic interesant, e o nebunie, ceva absurd, ca o boală a șahului, ca o amețeală; joci după o logică fără logică, după cum ți se năzare, ca și cum toate figurile ar fi atinse de ciumă sau ar trăi în niște zile bete, pe o tablă beată. Așa nu se poate juca șah.» «Și totuși nu m-ai refuzat niciodată, ai jucat mereu și ai pierdut.» «Fiindcă te respect.» [...]”

*haloimes, s.n. - utopie, vis, frenezie

(Dumitru Radu Popescu, **Vânătoarea regală**)

B. „Poți privi lumea ca pe o enigmă, ca pe un labirint, ca pe o întrebare care cere imperios un răspuns. Sau ca pe o cutie de puzzle plină de piese amestecate. Ești damnat pentru totdeauna dacă ai trăit fericit, dacă ai fost miliardar, mare actor sau mare savant sau mare scriitor, dacă ai luat premii și-ai fost ovaționat minute-ntregi în picioare, în săli de teatru poleite cu aur. Ești mântuit dacă ești cerșetorul de la capăt de pod care-a dezlegat enigma, a dat răspunsul și a găsit ieșirea. Zornăi în palme piesele de puzzle, le lași să curgă, pe față sau pe dos, în cutie. Dacă ar fi doar pătrate cu fragmente de imagini pe ele, n-ai ști niciodată că sunt părți dintr-un puzzle. [...] Fii atent aici, fii atent: în aceeași cutie pot fi amestecate piese din mai multe jocuri. Le recunoști după modelele de pe spate. [...] Ele trebuie mai întâi sortate, în grămăjoare, după spatele lor. Fiecare grămăjoară-i o altă lume, o altă imagine, incomparabilă cu celelalte. Abia acum poți alege piesele tale, ale lumii tale, ale cărții tale, ale minții tale sau ale sorții tale. Abia de-acum te poți uita la imaginile crâmpoțite de pe fața lucioasă a cartonului. Abia de-acum încep jocul și drama. Unde e locul fiecărei bucăți? Vei putea vreodată completa toată imaginea? Și ce va înfățișa ea? Ce chip înspăimântător, ce privesc tulburătoare? Ești făcut țandări și împrăștiat într-o lume enormă și goală. Cum te vei pune la loc? [...]”

Nu vreau să mistific nimic: îmi amintesc totul, deși s-ar putea să fie o amintire falsă, dar nu pot să scriu aici, acum, despre asta. Nu am făcut pactul sincerității totale. Nimeni nu a făcut vreodată pactu-ăsta. Am mai găsit în mintea mea câteva piese negre. M-am gândit adesea dacă jocul, testul, viața, în fine, nu constă în iluminarea pieselor ăstora, la capătul întregii căutări. [...]
Poate scriu aici ca să le luminez sau poate că voi fi-nghițit de ele.[...]"

(Mircea Cărtărescu, **Solenoid**)

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde prin enunțuri la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Prezintă valoarea stilistică a utilizării verbelor la timpurile prezent și imperfect, valorificând textul A. **6 puncte**

2. Justifică atitudinea protagonistei din textul A față de jocul de șah. **6 puncte**

3. Explică rolul succesiunii interogațiilor retorice în fragmentul selectat din romanul **Solenoid**. **6 puncte**

4. Comentează, pe baza celui de-al doilea fragment citat, viziunea lui Mircea Cărtărescu asupra condiției scriitorului în societate. **6 puncte**

5. Susține-ți opinia despre modul în care se reflectă imaginea jocului, în cele două texte-suport. **6 puncte**

Notă! Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Redactează, în 150 – 300 de cuvinte, **o pagină de jurnal** în care să relatezi o experiență personală legată de valoarea formativă a jocului.

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte despre **joc ca treaptă a inițierii în cunoașterea lumii și a sinelui**, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiențele tale culturale (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie etc.).

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/ a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 3 argumente/ raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare

30 de puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 20 ianuarie 2018
clasa a IX-a

Barem de corectare și de notare

ATENȚIE! Lucrările care conțin eseuri cu titlu și/sau motto vor fi notate cu 0 puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Subiectul I **- 30 de puncte**

1. Prezentarea, cu exemple, a rolului utilizării verbelor la timpurile prezent și imperfect: **6 puncte**; prezentarea schematică a rolului utilizării verbelor: **3 puncte**; încercarea de prezentare: **1 punct**.

2. Justificarea atitudinii protagonistei față de jocul de șah: **6 puncte**; justificarea schematică: **3 puncte**; încercarea de justificare: **1 punct**.

3. Explicarea rolului succesiunii interogațiilor retorice: **6 puncte**; explicarea schematică: **3 puncte**; încercarea de explicare: **1 punct**.

4. Comentarea viziunii lui Mircea Cărtărescu asupra condiției scriitorului în societate: **6 puncte**; comentarea schematică: **3 puncte**; încercarea de comentare: **1 punct**.

5. Susținerea opiniei despre modul în care se reflectă imaginea jocului în cele două texte-suport: **6 puncte**; evidențierea fără exemplificări, explicații, comparații etc.: **3 puncte**; încercarea de evidențiere, improvizații: **1 punct**.

Subiectul al II-lea **- 30 de puncte**

• Respectarea convențiilor specifice paginii de jurnal: **10 puncte**; respectarea parțială a convențiilor paginii de jurnal: **6 puncte**; încercarea de respectare a convențiilor paginii de jurnal sau forma inadecvată: **3 puncte**.

• Caracterul personal și confesiv al scrierii: **10 puncte**; respectarea parțială a caracterului personal și confesiv: **6 puncte**; nerespectarea caracterului personal și confesiv: **3 puncte**.

• Adecvarea conținutului de idei la cerință și modul de valorificare a talentului literar și a creativității: **10 puncte**; adecvarea parțială a conținutului de idei la cerință cu valorificarea talentului literar și a creativității: **6 puncte**; inadecvare la conținutul de idei din cerință, fără manifestarea creativității sau a talentului literar: **3 puncte**.

Subiectul al III-lea **- 30 de puncte**

• Formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema propusă: **10 puncte** (formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicei eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: **10 p.**; încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicei eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: **6 p.**; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: **2 p.**)

• Formularea și dezvoltarea a trei argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau universală, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.): **12 puncte** (formularea corectă/nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic/corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă: câte 4 p. pentru fiecare argument (**4 p. + 4 p. + 4 p.**): **12p.**; formularea parțial corectă/adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: câte 3 p. pentru fiecare argument (**3 p. + 3 p. + 3 p.**): **9 p.**; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală: câte 1 p. (**1 p. + 1 p. + 1 p.**): **3 p.**

• Concluzia/sinteza: **8 puncte**

(concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: **8 p.**; concluzie pertinentă, convergentă cu

demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă: **4 p.**;
încercare de formulare a concluziei: **1 p.**)

Redactare

– 30 de puncte

Organizarea ideilor în scris: 6 puncte (existența celor trei părți componente – introducere/ipoteză, cuprins/ argumentație, încheiere / concluzie – **4 p.**; text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, cu echilibru între cele trei componente, construcția paragrafelor subliniază ideile – **2 p.**

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare: 6 puncte (relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă; abilități de interpretare)/ **4 puncte** (relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare, dar cu utilizarea unui suport critic în manieră exagerată, adesea irelevantă, epatantă; abilități de interpretare dependente exclusiv de suportul critic, eclectism exagerat)/**2 puncte** (relația idee-argument este fragmentată; argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate; elemente de interpretare lipsite de pertinență)/**1 punct** (afirmații nesustținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate).

Utilizarea limbii literare: 6 puncte (stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: **6 p.**; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: **3 p.**; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: **1 p.**)

Ortografia: 4 puncte (0-1 erori: **4 p.**; 2 erori: **2 p.**; 3 sau mai multe erori: **0 p.**)

Punctuația: 4 puncte (0-1 erori: **4 p.**; 2 erori: **2 p.**; 3 sau mai multe erori: **0 p.**)

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea: 2 puncte (1 p. + 1 p.)

Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte: 2 puncte (1 p. + 1 p.)

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Nu se acordă fracțiuni de punct.